

Atskiro numerio kaina 4 centai.

LIETUVIŠKA PAREIGA

LIETUVISKOS, NEPRIKLAUSOMOS MINTIES LAIKRASTIS

Metai I

MONTEVIDEO, SPALIŲ — OCTUBRE mėn. 18 d. 1935 m.

Nr. 1

160 tukstanciu Abisinu žygiuoja prieš Italu gen. Graziani armiją Italai jau užėmė 125 klm. Abisinijos

HARROS 15/10 — Abinijos karo vado Ras Nasibu parėdėnu žygiuoja 160 tukstančių Abisinijos karių prieš generolą Graziani.

Minimos kariuomenės jau dalinai susitiko rajone Ual - Ual.

Abisinijos kariai daugumoje visai nuogi ir būdami juodais lengvai prislenka naktį arti Italų visai nepastebimi. Delto Italai naktimis nusustojamai šviečia prožektoriais.

ADIS ABEBA — Pranešama, kad Italai vartoja nuodingas dujas ir sprokstamąsias kulkas. 18 tukstančių Abinų žuvo mušyje ties Gorlagubi.

ABISINIJŲ ATIDAVE ITALAMS SAVO ŠVENTA MIESTA AKSUM BE MUŠIO.

LONDONAS — Yra žinių, kad daugybė Italijos kareivių susirgo geltonuoju druginiu ir dyzenterija. Juos Italų valdžia siunčia iš Afrikos į Cilijos salos ligonines gydymui.

ITALIJA TAUTŲ SAJUNGOS NEKLAUSO. — Kadangi Italija pradėjo karą su Abisinija be Tautų Sąjungos sutikimo, todėl Tautų Sąjunga nutarė paskelbti Italijai ekonominį ir finansinį boikotą.

Tačiau Šiaurės Amerikos fabrikantai pareiškė, kad jie to boikoto nesilaikys ir parduosią prekes Italijai, jei tik ji mokės grynais pinigais.

ANGLIJOS KARO LAIVAI I ITALIJOS KARO LAIVŲ SVEIKINIMUS NEATSAKO, REISKIA ITALUS BOIKOTUOJA.

BERLYNAS. — Berlyno gyventojams trūksta maisto, o ypač riebalų. Prie maisto krautuvų stovi žmonių eilės. Policija seka, kad nebūtų perkami produktai į vienas rankas ir daroma spekuliacija.

LENINGRADAS. — 9/10 Buvo didelė audra, nuo kurios išsiliejo Neva ir apšėmė dalį miesto; sugriovė ir nunešė keliolika namų, nutraukė vietomis susisiekimą ir abelai padarė didelių nuostolių.

VILHELMAS II RENGIA SI GRIZTI I SOSTA

Buvęs Vokietijos kaizeris Vilhelmas II turįs vilties dar sugrįžti į sostą. Jis mano, po Hitlerio būsis pirmas kandidatas. Pas jį lankėsi delegatai nuo vokiečių nacionalistų jaunuolių, katalikų ir nuo žydų.

LEKTUVAS KAIP DVIRATIS

DUNBAILE. — 7/X (Vokietija) vienas vokiečių lakūnas pasidirbo lėktuvą, kurį varo kojomis. Pakilo 4-6 metrus aukščiau ir lėkė 225-242 metrų tolimo. Išsilaikė ore 21 sekunde. Toks eroplanėlis patobulintas, manoma, bus labai patogus artymams susisiekimams.

KAUNAS. — 14/X Rinkimuose į Klaipėdos seimelį vokiečiai gavo 24, lietuviai tik 5 vietas. Manoma, kad pirmas seimelio posėdis įvyks apie lapkričio m. Klaipėdos gubernatorių, Vladas Kurkauskas, atsistatydino.

EL DEBER LITUANO
periódico lituano
informativo
e independiente
Edit. - redactor responsable
E. ŠTABINSKAS
CALLE COLON 1392
Montevideo - Uruguay

LIETUVIŠKA PAREIGA redaguoja
R-nė komisija: p p. A. Dambrauskas,
A. Kaušinis, M. Svečiulis ir
St. Štabinskas.

GRAIKIJA GRAŽINA MONARCHIJA

Graikijos revoliucionieriai išvijo karalių Jurgį. Dabar monarchistams su atžagareiviais paėmus valdžią, vėl karalius grąžinamas.

NEVJORKAS. — 17/X Šiaurės Amerikos Jūrų Ministeris davė parėdymą pagaminti 60 karo lėktuvų hydroavionų.

ROMA. — 17/X Iš Eritrėjos praneša, kad Abisinijos imperatorius įsakė savo karo vadams grąžinti šventąjį miestą AKSUM, kurį neseniai Italai užėmė.

ABISINIJŲ GALINTI KARIAUTI 15 METU

BRUXELIS. — 17/X Abisinijos atstovas Tautų Sąjungon Tecle Havariate, pravažiuodamas pro Brukselį (Belgija) spaudos atstovams pranešė, kad Abisinija nesitaikys su Italija kol pastaroji neevakuos užimtas Abisinijos teritorijas ir neatlygins Abisinijai padarytų karo nuostolių.

Abisinija galinti kariauti 12-15 mt. Jeigu ji negalės išsilaikyti savo centruose, tai pasitrauksianti į tokias vietas, į kurias europiečiai negalės įeiti dėl nepakenčiamų europiečiams klimato sąlygų.

Feliksas Vaitkus nugalėjo Atlantą

Š. m. rugsėjo 21 d. išskrido iš Šiaurinės Amerikos Feliksas Vaitkus ir nusileido tik Ballinrobe Irlandijoje.

Nusileido delto, kad pritrūko benzino. Pranešama iš Kauno, kad 2-X-35 6 valandą 30 minučių, lakūnas Feliksas Vaitkus atvyko Kauną ir buvo entuziastiškai sutiktas milžiniškos Kauniečių minios.

“Lietuviskos Pareigos” leidėjų zodiis

Vadovybė priklauso islavintam protui

Niekas neužginčys, kad bendromis jėgomis dirbant, daug daugiau galima nuveikti, negu pavieniai — neorganizuotai dirbant. Bet dirbasi tik tada produktyviai, jei darbai pasiskirstomi sulig, norinčių dirbti, pajėgų išgalėmis.

Kalbama apie mūsų kolonijos kultūrinį bei ekonominį veikimą, dirbama jau keletą metų, bet mažai matosi progreso. Mažai progresuoja todėl, kad tiems darbams dažnai imasi vadovauti tokie asmenys, kurie mažai tam prisi- rengę, arba kartais visai analfabetai. Manydami, kad užtenka turėti brutališką gerklę, baltą apikaklę su «lipsu», tai jau lygūs tiems, kurie desėtkais metų mokslus ėjo.

Beabejo, jie savo «kultūriniu veikimu» rodydamies viešai žemina svetimtau- čių akyse, mūsų tautos vardą, nes svetimtaučiai pažinę tokių «vadų kultūrą» lygina mus su puslaukinių tautų emigracija.

Vis dėlto, kad mūsų kolonijos **intelligentinės pajėgos** «serga» indif- ferentizmo liga arba užimtos politinėmis ar asmeninėmis tarpysavy rietenomis; užmiršdami, kad užleisdami kultūrinį darbą tamsioms masėms nešą didelę moralinę atsakomybę prieš visą mūsų tautą.

Tiesa pasakius, mūsų kolonijoje, yra labai mažai, lietuvių inteligentų, kuriems ištikro mūsų kolonijos reikalai ir gerbūvis rūpi. Bet ir maža saujaikė, jeigu dirbtų vieningai, daug naudos padarytų netik mūsų kolonijai, bet Lietuvos valstybei. Padarant tamprius ryšius su vietinėmis organizacijomis ir rimtais visuome- nės veikėjais, būtų proga pakelti mūsų išeivijos ir Lietuvos vardą svetimtau- čių akyse. Tas darbas priklauso tik intelligentams, tai yra: žmonėms, turintiems atitinkamą išsilavinimą. Dėlto reikėtų sutverti mūsų kolonijos išsilavinusių žmonių organizaciją, kuri turėtų koordinuoti visą kultūrinį bei ekonominį mūsų judėjimą. Be to, kovotų su visokiais šmeižėjais — provokatoriais ir nu- maskuotų visokių burbulinių organizacijų «kūrėjus». Nes jų dėka, kolkas, joks pozityvus darbas neįmanomas. Tokia organizacija galėtų palaikyti artymesnius ryšius ir su lietuviškomis organizacijomis, bet, žinoma, ne su popėrinėmis, ku- rios turi tik po pirmininką, o vietoj narių — apvalią antspaudą!

Laikas jau užkirsti kelią tiems šarlatanams, kurie daro sau protekcijas, re- klamuodamėsi nesamų draugijų pirmininkais, begėdiškai «mulindami akis» ne tik mūsų kolonijai, bet ir plačiajai Lietuvos visuomenei ir vyriausybei.

Susitvėrus tokiai organizacijai, ji baziruotų tik apsišvietusių mūsų kolo- nijos veikėjų nuomonėmis, palaikytų tamprius ryšius su Lietuva ir Lietuvos P. A. atstovybe; dirbtų neieškodami «balsų daugumos». Nes gudrių žmonių visa- dos bus mažuma, o žioplių užgaidas pildyti visai neracionalu.

Turime neužmiršti, kad tokia organizacija būtų mūsų kolonijos kultūrinio bei ekonominio gyvenimo koordinacijos ir reprezentacijos centru. Dėlto turi būti kviečiami visi norintieji ir galintieji lietuvišką tautinį darbą dirbti.

Tokia organizacija nors ir nebus skaitlinga, bet bus stipri, veikli ir galin- ga. Nes vienas išlavintas asmuo, visados atsvers, kultūriniam darbe, desėtką nemokytų «kaimo Jurgų».

Tik išlavintam protui vadovaujant, mūsų kultūrinis bei ekonominis gyvenimas progresuos, sulygsime su kultūringų tautų emigracija, visur būsime gerbiami ir pageidaujami emigrantai ir abelnai pasieksime šviesesnę ateitį.

Tad iš kelio, mūsų vienybės griovėjai!

Tegyvuoją darbo ir proto jėgos vienybė, visuomet vadovaujant išlavintam protui!

tai kalta tuo daugiausia jo gyvenimo draugė. Šių dienų moterys yra per daug išlepintos ir mažai kreipia dėmesio į dabartines aplinkvėpes, kurios labai ap- sunkina vyrų gyvenimą.

VISUOMET IR VISUR BŪK

LIETUVIUI! REMTI «LIETUVIŠKA PAREIGA» — KIEKVIENO URUG- VAJAUS LIETUVIO PAREIGA!

Mūsų kolonija gana didelė, bet ne- turi savo spaudos organo, kuris būtų kultūrinio bei ekonominio gyvenimo kelrodžiu, priaugančios mūsų kartos nuo ištautėjimo saugotoju, mūsų tau- tos laimėjimų ir nelaimių pranešėju ir tt.

Todėl, susitvėrusi kooperatyviu spaudos b-vė «LIE-PA», ryžosi, nors dalinai, tą sunkų darbą vykdyti, lei- džiant kolkas periodinį minėtos krypties laikraštį.

Laikraštis pavadinamasas «LIETU- VIŠKA PAREIGA» todėl, kad leidė- jai visą darbą ir lėšas aukoja, skaity- dami, kad būdami lietuviais, savo tau- tinę pareigą atlieka.

«LIETUVIŠKA PAREIGA» bus ne- partinės, progresyvos lietuviškos tau- tinės minties laikraštis ir daugiausia rūpinsis mūsų kolonijos reikalais. Vengs politinių bei asmeninių ginčų.

«LIETUVIŠKA PAREIGA» kolkas eis kas mėnuo, toliau tikimasi leisti tankiau. Tai priklausys kiek at- siras lietuvių, norinčių, lietuvišką pa- reigą atlikti.

Dėlto kurie pritartė mūsų idėjai, tuos maloniai kviečiame mus palai- kyti, lėšomis, raštais, patariais ir mi- nėto laikraščio platinimu.

«LIETUVIŠKOS PAREIGOS»

Leidėjai ir Redakcija

ANGLIJOS MOTERYS APIE VYRUS

Miss Rosie Dolly, viena garsiųjų šokėjų «Dolly sisters», taip sako:

«Vyrų ieško moteryje draugės. Jie pageidauja moteries, kuri būtų nuolat linksma, laiminga, šviežiai nusiteikusi. Kada moteris pasirodo fitokia, vyrai šalinasi jos ir ieško kitos.»

Rašytoja Miss Georgette Carma, taip sako:

«Nekenčiu vyrų! Jie neteisingi, rei- kalauja iš moterų visuomet daugiau, negu moteris jiems gali suteikti. Ka- da jų širdyse užgęsta meilės bei pri- sirišimo jausmas, jie visuomet kaltina moteris».

Rašytoja Miss Annie Pinchal:

«Jeigu vyras nustoja būti «idealus»

LIETUVOS NAUJIENOS

Taisomi keliai

Savivaldybių plentams statyti trimetis planas

Pagal sudarytą planą visos savivaldybės projektuoja kasmet nutiesti po 50 klm. plent., 20 klm. pusplentį ir 70 klm. kapit. vieškelio sutvarkymą. Šiems darbams kasmet reikės suteikti po 1 mil. lit. Darbus vykdys savivaldybės savo ir viešųjų darbų fondo lėšomis. Bus priimami darbai tik be darbių.

Šiais metais iki rudens kai kurios savivaldybės yra nusistatčiusios atlikti šiuos darbus, pav., Biržų apskr. savivaldybė tiesia Biržai—Vabalninkas kryptimi 6 klm. plento, Biržai—Germaniškis kryptimi 4 klm. plento ir toje pat kryptyje 3 klm. žvyrinio pusplentio; iš viso padarys 10 klm. plento ir 3 klm. pusplentio. Šiaulių apskr. savivaldybė tiesia Šiauliai—Kurčiai kryptimi nuo Šiaulių 5 klm. plento, Joniškis—Žagarė kryptimi nuo Joniškio 4 klm. pusplentio. Panevėžio apskr. savivaldybė tiesia Panevėžys—Ramygala kryptimi 6 klm. plento, Panevėžys—Ukmergė kryptimi 3,5 klm.

grindinio., nuo Šeduvos iki geležinkelio stoties žvyrinio pusplentio 1,5 klm. ir panevėžys—Pumpėnai kryptimi 1 klm. žvyrinio pusplentio; iš viso 9,5 klm. plento ir 2,5 klm. pusplentio. Be to, Kauno m., Kauno apskr. ir Šakių apskr. savivaldybės tvarko Kaunas—Šakiai pirmos rūšies vieškelį; Kretingos apskr. savivaldybė yra 3 klm. skaldos plentui Kretinga—Palanga, 2 klm. plento Veviržėnai—Klaipėdos kraštas ir atlieka eilę kitų smulkesnių darbų. Taigi, savivaldybės šiemet nuties 24,5 klm. plento ir 11,5 klm. pusplentio, neskaitant, kapitaliniai tvarkomų viešelių. Šiems darbams vidaus reikalų ministerija iš sauskelių kreditų yra davusi 150.000 lt. ir iš viešųjų darbų fondo 300.000 litų. Pa'alpos suma palyginti su atliekamų darbų kiekiu yra labai kukli. Prie šių darbų savivaldybės prisideda medžiaga: duoda smėlį, žvyrą, akmenis, kaip kurios savivaldybės prisideda ir pinigais. Prie šių yra produktyviai, išnaudojama bedarbių darbo jėga.

dalimis. Šios sąlygos taikomos ir tuomet, bet dar negrąžintoms, tik už paskolas, kurių grąžinimo terminas siūlo ligi 25 met. sausio 1 dienos, imami 4 o/o palūkanų.

LIETUVOJE YRA JAVAM VALYT MASINŲ 579 PUNKTAI.

Lietuvos žemės ūkio rūmų surinktomis žiniomis, Lietuvos ūkininkai turi tinkamų jėgų ir sėklos valyti mašinų 579 punktuose, iš kurių 99 punktai yra žemės ūkio rūmų kontroliuojami ir 480 nekontroliuojami. Punktuose yra šios mašinos: 340 trijerių, 438 fuktelių, 122 gyvytųjų, 57 sėmenims valyti terkelių, viso 947 mašinos. Apytikriais daviniais, tomis mašinomis per metus išvaloma 434.969 centn. javų.

Cia neįskaitomos mašinos, kurias turi ūkininkai ir naudoja vien savo ūkio reikalam.

DAR SUMAZINS TRASŲ KAINAS

Kainų tvarkytojas peržiūrėjo savo įsakymą, kuriuo nustatyta kaina trąšoms ir parengė projektą trąšų kainoms dar sumažinti. Naujų trąšų kainų įsakymą kainų tvarkytojas šiomis dienomis pasirašys ir paskelbs.

SEINAI

LAZDIJŲ PRADŽIOS MOKYKLOS STATYBA

Neseniai pradėti Lazdijų 6 kompl. pradžios mokyklos statybos darbai sparčiai žengia į priekį. Jau visai baigiami betono darbai — pamatai. Po kelių dienų prasidės mūro darbai — sienų statyba. Kasdien dirba 56 darbininkai ir 55 vežikai. Visi darbininkai tik lietuviai. Per varžytines pirmos eilės statybą paėmė lietuviai V. Jurgutis už 72.000 lit.

Mokyklos įrengimas bus atliktas ateinančių metų vasarą. Kitą rudenį Lazdijai bus pasipuošę moderniškiausiu pastatu, gražiausia mokykla visam apskrityje. Be to, vienintelis apskrityje namas su centraliniu šildymu. Čia bus erdvi apie 250 sėdimų vietų salė.

NAUJI PALENGVINIMAI ŪKININKAMS

Sumazintas mokestis ūkininkams ginklams laikyti ir sumažinti olo meloracijai duotas paskolas

Ministerių kabinetas padarė ūkininkams naujų palengvinimų. Ligšiol buvo brangu ūkininkams leidimai ginklų laikyti ir pasunkė jų ūkininkų ekonominiai padėčiai, pasidarė per aukšti ligšiol inamieji o/o už meloracijai duotas paskolas. Tai turėdamas galvoje, ministerių kabinetas ligšiol veikiančias leidimų ginklams laikyti davimo taisykles ir atitinkamą žemės ūkio melioracijos įstatymo paragrafą pakeitė. Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklės, § 6, papildė taip: — ūkininkams, laikantiems ginklų apsigynimo

reikalu, mokestis, leidimą duodančios įstaigos nutarimu, gali būti sumažintas ligi 5 lt. metams. Šiuo reikalu prašymai žyminiu mokesčiu neapmokami. Papildymas veikia nuo 1935 m. sausio m. 1 d.

Žemės ūkio melioracijos įstatymas pakeistas taip: — Paskolos melioracijai duodamos ligi 25 metų imant metams 3 o/o palūkanų (ligšiol buvo 4 o/o). Pirmus, ne ilgiau kaip 5 metus, skolininkai nuo mokėjimų gali būti atleisti. Per likusį laiką turi grąžinti paskolą su procentais lygiomis metinėmis

Skaitykite ir platinkite "LIETUVIŠKA PAREIGA"

Abisinijos — Italijos Karui Prasidėjus

Dabartinis konfliktas Italijo su Abisinija (Etiopija) atkreipė viso pasaulio dėmesį į paskutinįją, iki šiolei beveik nežinomą šalį. Etiopija arba Abisinija, skaitosi seniausia pasaulyje valstybė. Jos monarchai skaitosi nuo Biblijoje minimos karalienės Sabos ir žydų karaliaus Saliamo.

Tai yra didelis, apie tris kartus didesnis už Italiją, labai kalnuotas, žemės plotas rytų Afrikoje. Gyventojų turi apie 12 milijonų. Žemė, daugumoj, labai derlinga, bet blogai apdirbama. Nes daugumoj žemės darbus dirba tik moterys. Rytų pusėj yra Ogadeno dykuma, pilna įvairių turtų: aukso, geležies rūdos, žibalo ir akmeninių anglių. Šalis dar neseniai pradėjus civilizotis, jau šioje srityje yra daug pasiekusi. Šalies sostinėje, Adis

Abeboje, yra universitetas, įsteigtas amerikiečių, 4 gimnazijos, iš kurių viena moterų; galinga Radio stotis ir modernios ligoninės. Daug jaunimo važiuoja ir Europon baigti aukštąjį mokslą.

Derlingi žemės plotai ir joje gausūs turtai jau senai vilioja europiečius, ypatingai neturtingą ir tankiai apgyventą Italiją, ieškančią nausėdijų arba kolonijų.

Jau praeitame šimtmetyje Italai pagrobė Raudonosios jūros pakraščiuose Eritrėją, ir Indijos vandenyno pakraščiuose — Somaliją. Abi šios nausedijos rubežiuojasi su Etiopija. 1896 m. Italai įsiveržė į Abisiniją, bet nepaprastai karingi abisiniečiai juos išvijo.

Karaliui Menelikui II vadovaujant, 100.000 abisinų apsupo ties Adua Ita-

lijos generolo Boreturi vadovaujamą 17.000 italų-karių korpusą, galutinai jį sunaikino ir padarė galą Italijos invazijai.

Dabar gi, Italija, turėdama didžiulę ir vieną moderniškiausią apginkluotą kariuomenį, bando užimti net visą Abisiniją, kad atkeršyti už anuometinį pralaimėjimą ir kartu užgrobti derlingus Abisinijos žemės plotus savo šalies žmonių pertekliaus kolonizavimui.

Abisinijos karo jėgas, italai labai mažai tevertina ir tikisi lengvai su jomis apsidirbti.

Nors Abisinijos karalius Negus Selasi, vadinamas karalių karaliumi ir «nenugalimu Indijos liūtu», padėjo daug pastangų savo kariuomenei re-

(pabaiga žemiau.)

Pasaulio lietuvių kultūrinis bendradarbiavimas Pasaulio Lietuvių Kongreso rezoliucija

Susūpinti veiklesni lietuvių tautinės kultūros ugdymu bei gyvendinimu Lietuvoje ir jos tinkamu perdavimu užsieni lietuviams. Tuo tikslu plėsti ir stiprinti Lietuvoje kultūros reikalams departamento veiklą, užsieni lietuviams pažinti ir jų kultūrinės veiklos sąlygoms ištirti steigti atitinkamas institucijas. pav., VISO PASAULIO LIETUVIŲ IŠEIVIŲ TAUTINI INSTITUTA, IŠEIVIAMS ŠELPTI FONDA, REFERENTURAS ir kit., kurios tirtų lietuvių išeivių atskirų kolonijų, specifiskus reikalavimus, kad Lietuvos tautinės kultūros laimėjimai būtų galima kuo greičiausiai perduoti kiekvienai išeivių kolonijai pritaikytą būdu. Atkreipti ypatingą dėmesį į švietimo ir tautinio auklėjimo tyrimą ir stiprinimą išeivijoje, prisilaikant jų gyvenamos valstybės sąlygų ir įstatymų. Kad būtų sėkmingesni išeiviams pažinti darbai, kiekvienoje kolonijoje reikia turėti specialius informatorius, o Lietuvoje instruktorius arba referentus, gi tautinei kultūrai populiariauoti turi būti daugiau panaudojamos Lietuvos kultūrinės įstaigos, pav., teatrai rengdami gastroles, lietuvišką filmą, radio ir panašios.

Kad tautinis auklėjimas ir švietimas vyktų sutartinai su Lietuvoje vykdomais tais pačiais darbais, Lietuvos visuomenė turi labiau susidomėti išeivijos gyvenimu ir likimu, remti išeivijos mokslą ir rūpintis išeivių mokytojų socialiniu draudimu. Lietuvos mokytojai turi parodyti daugiau aktyvumo, įtraukdami išeivijos mokytojus ir mokinius į glaudesnę tarpusavį bendradarbiavimą, kviesdami periodiškus mokytojų suvažiavimus bei rengdami kursus, skatindami tarpamokyklinį susirašinėjimą, keitimasi albumais su gyvenamo krašto vaizdais ir kitokia etnografinė bei istorinė medžiaga. Rūpintis, kad lietuvių išeivių mokslo jaunomenė galėtų papirengti savo kolonijai veikėjus Lietuvoje, o reikalui esant, ir Lietuvos inteligentai bei stipendininkai būtų siunčiami daugiau į tuos užsienių kraštus, kuriuose yra lietuviškos kolonijos. STEIGTI IŠEIVIŲ KOLONIJOSE KNYGYNUS, kurie palaikytų kuo tampriausius ryšius su Lietuvos knygų leidyklomis. Taip pat ir išeivijos spauda turi būti informuojama apie Lietuvos naujai išleistas knygas bei periodiką. Reikia YPATINGAI SUSIRUPINTI JAUNUOME-

NE, KURI LANKO NELIETUVIŠKAS MOKYKLAS, steigiant prie mokyklinio amžiaus vaikams darželius ir pomokyklinio amžiaus vaikams draugijėles arba prie kitų atitinkamų jaunuomenės draugijų jaunučių sekijas, prisilaikant prie lietuvių gyvenamos valstybės santvarkos. Remti užsienių lietuvių spaudą. Lietuvos žurnalistams bendradarbiaujant, prenumeruojant ir kitais būdais.

ABISINIJOS — ITALIJOS KARUI PRASIDĖJUS

(Tęsa)

organizuoti, tačiau tik moderniškai ginkluota, esanti jo karališkoji gvardija. Ji turi kulkosvaidžius, armotas, tankus ir lėktuvus. Kitos kariuomenės dalys ginkluotos primityviai ar pusiau primityviai.

Abisinai naroūs ir karingi, bet prieš modernius Italijos ginklus sunku bus atsilaikyti. Ir jeigu nesikiš kitos valstybės Abisijos naudai, manoma, kad Italija užims visą Abisiniją. Tačiau kaip Abisinija, taip Italija turi stiprių šalininkų. Todėl yra visokių spekuliacijų. Kiti net mano, kad Italų—Abisinų karas gali būti ta žiežirba, kuri gali uždegti pasaulinį karą.

Montevideo Lietuvių Gyvenimas

URUGVAJAUS LIETUVIU CENTRO TARYBOS SUSIRINKIMAS

Pereito mėn. 29 d., įvyko URUGVAJAUS LIETUVIU CENTRO TARYBOS SUSIRINKIMAS gatvė San José 1015.

Iš Valdybos pranešimo paaiškėjo, kad prie esamų sąlygų, kaip kultūrinis, taip ir ekonominis rimtas darbas neįmanomas. Daugumas organizacijų, kurių atstovai rinko Centro Valdybą, netik jos darbą nerėmė, bet dar trukdė ir kenkė Valdybos darbu. Nario mokesčio taipgi nesumokėjo nė viena organizacija, išskiriant U. L. Tautininkų sąjungą. Be lėšų Centro veikimas neįmanomas. Buvo pasiūlymų prašyti iš Lietuvos pašalpų (J. Musteikis), bet dauguma Centro narių (pp. Dambrauskas, Kaušinis, Svečiulis ir Štabinskas) tam griežtai priešinosi, motyvuodami, kad užtenka jei Lietuva užlaiko savo lėšomis lietuvišką mokyklą ir siūnčia veltui įvairią literatūrą. Bet kitokių pašalpų gėda prašyti, nes Lietuvos gyventojai, daugumoje, sunkesnėse ekonominėse sąlygose gyvena, negu Urugvajaus lietuviai.

Minėti keturi Valdybos nariai pareiškė, kad jie atsisako toliau dirbti Centro Valdyboje, nes keletą kartų buvo prašyta organizacijų įnešti nario mokesčių, bet dauguma net į raštus neatsakė, lyg tai ignoruodamos savo išrinktą Valdybą.

Taryba prašė ir toliau minėtų Valdybos narių pasilikti, bet pastarieji nesutiko. Tuomet išrinko Komisiją iš likusio Valdybos nario p. Musteikio, pp. Balčiūno ir Valieko, kuriems pavesta aiškinti organizacijų valdybose, ar jos plidys savo pasižadėjimus ir mokesčio nario mokesčių. Kitaip Centrai teks likviduoti ir palikti kiekvienai organizacijai veikti atskirai.

Tokia nuomonė daugumos Tarybos narių.

Korespondentas.

URUGVAJAUS LIETUVIU IŠEIVIŲ MĖGĖJŲ TEATRAS

Pereitų metų Spalio mėn. 7 d. susiorganizavo Urugvajaus Lietuvių Išeivių Mėgėjų Teatras, kurio tikslas — jungti lietuvius teatro mėgėjus, tobulinti

scenos meną ir rengti pavyzdinius lietuviškus vakarus su vaidinimais. Teatras neturėdamas savo salės, nė lėšų fondo, pastatė keturius pavyzdinius vakarus. Jo pastatymai mažai ką skyrėsi nuo profesionalių teatrų pastatymų. Bet teko įsitikinti, kad mūsų kolonijoje daugumoje dar nepriaugus, kad mokėtų savo tautos meną vertinti ir remti. Delto U. L. I. M. teatro vadovybė rizikavus savo asmeniškai lėšas tiems brangiems pastatymams, turi gerokai nuostolių. Ir už tą dar susilaukė, vietoj padėkos, įvairių šmeižtų ir provokacijų. Būk tai eikvojamos kokios tai (nebuvelės) iš Lietuvos skirtos lėšos.

Tačiau U. L. I. M. Teatro vadovybė nenusimena, bet žada ir ateityje dirbti su nenuilstama energija, tikėdamosi, kad vis tik tautiečiai susipras ir įvertins jos pastangas ir aukas padėtas ant mūsų tautos meno aukuro

TEATRO MĖGĖJAI.

Draugija Urugvajus - Lietuva (Sociedad Uruguay - Lituania)

Su ažižindinimui ir užmezgimui tarp mūsų ryšių Urugvajaus su Lietuva ir kėlimui lietuvių vardo Urugvajuje, 1933 met. susiorganizavo Montevideo mieste Draugija URUGVAJUS—LIETUVA. Jos nariais yra daugiausia aukšti Urugvajaus asmens: senatoriai, profesorai, daktarai, advokatai, dideli žurnalistai ir t. t.

Dėka šios Draugijos pastangų, Urugvajaus spauda tankiai labai palankiai atsiliepiama apie Lietuvą ir abelnai apie lietuvius. Nes Draugija nekartą yra surengus per radio paskaitas lietuvių vardo kėlimui.

Ši Draugija, kiek teko patirti, turi didelių projektus kuriuos mano ateityje, Lietuvos ir abelnai mūsų kolonijos naudai įvykdyti. Tos organizacijos pirmininku yra garsus Urugvajaus visuomenės veikėjas, žymus žurnalistas ir didelis lietuvių draugas ponas N. F. Caggiano.

Reporteris.

KA NUVEIKĖ U. L. Dro. BASANA- VIČIAUS VARDŲ MOKYKLA

Urugvajaus Lietuvių Dr. J. Basanavičiaus vardo pradžios mokykla atidaryta 1932 m. gegužės m. 15 d. Pir-

mais mokslo metais mokyklą lankė 22 mokiniai, bet kasmet mokinių skaičius didėjo ir dabar ją lanko 70 mokinių.

Urugvajuje pradžios mokyklos yra dviejų laipsnių: pirmojo laipsnio pr. mokyklos turi 4 ar 5 skyrius, gi 2-jo laipsnio — 6 skyrius; todėl mokiniai baigę pastarąją mokyklą jau gali laikyti kvotimus į aukštesnias mokyklas.

LIETUVIU MOKYKLA, kaip ir daugelis valstybinių mokyklų, turi tik 5 skyrius ir todėl mokiniai, baigę šią mokyklą, turi dar metus mokintis valstybinės mokyklos 6-tam skyriuje, kad pasirošti į aukštesnias mokyklas.

Pereitais metais mūsų mokykla išleido pirmąją laidą, t. y., penktąjį sk. baigė: 1) Šakuevičius Sigitas, 2) Žižiūnas Norbertas ir 3) Žižiūnaitė Stasė. Jie visi išlaikė kvotimus į 6-tąjį skyrių valstybinės mokyklos.

Šiais metais numatoma, kad penktąjį skyrių baigs 6-7 mokiniai.

B.

URUGVAJAUS LIETUVIU UKININ- KU SAJUNGOS GYVENIMAS

Ši sąjunga susiorganizavo 1928 m. ir jau yra įregistruota Urugvajaus Žemės ūkio Ministerijoje ir su ja palaiko ryšius.

Sąjungos suorganizuota kolonija Departamento Soriano, apima apie 2000 ha. derlingos žemės plotą; gyventojų yra apie 50 asmenų. Tą koloniją Urugvajaus valdžia skaito viena iš geriausių kolonijų, nes kolonistai esą darbštūs ir sąžiningi. Delto jiems teikiamas reikalingas kreditas ir kitokia parama kolonijos progreso palaikymui.

Ateityje U. L. U. sąjungos valdyba žada organizuoti vartotojų ir tarpininkavimo kooperativą ir žymiai praplėsti savo pradėtą planingą lietuvių kolonizacijos Urugvajuje darbą.

Reporteris

RENGIA EGLUTĖ VAIKAMS

Lietuvių mokyklos vedėjas p. F. Kairaitis rimtai susirūpinęs šiemetams Kalėdų eglutės surengimu vaikams mokykloje. Beveik visos kolonijos ponios pasižadėjo jo sumanytą paremti dovanomis, aukų rinkimu ir darbu.

PASIZYMEJES LIETUVIS SIUVEJES

Keisti mūsų žmonės. Jie visada vertina daugiau svetimą, negu savą. Žiūrėk, nusiperka ką nors ir sako: tai iš užsienių. Pasiūdo kostiumą ir giriasi, kad jį pasiūvęs urugvažas ar vokiečiai ir mano, kad turįs daug geresnį kostiumą.

Tuo tarpu nežino, kad daugelis elegantiškų Urugvajaus frantų ir daug aukštų karininkų nesisiūva savo drabužių nei pas urugvažus, nei pas vokiečius, bet siūva pas lietuvį, kuriam vis daugiau ir daugiau pritraukia klientų, girdami 'sastre lituano'. Tas garsus siuvėjas — lietuvis, ponas Pr. ČESKEVIČIUS, kuris įsitaisęs savo rūbų siuvyklą «PALMA», calle Lima 1460, savo geru darbu aukština lietuvių vardą svetimtaučiu akyse.

S. Petraitis.

CASA „LIRA“

PIANINAI, nauji ir vartoti, geriausia
Firma Pataisymas ir suderinimas.

Sav. Antanas DAMBRAUSKAS
SAN JOSE 1015 U. T. E. 83-6-53

M. BERGER

Laikrodininkas ir juveliras Buv. Meistras Firmos «OMEGA».

Parduoda ir Taiso Laikrodzius su Garantija. Pataiso ir Perdirba Juvelirinius Išdirbinius

PERKA AUKSA IR BRANGIUS AKMENIS
c. Buenos Aires 618. Mont.

(PRIESAIS TIENDA INGLESA)

Visi lietuviai

SAVO VERSLĄ REKLAMUOJA

“Lietuviskoje
Pareigoje”

Imprenta GLOBO — Brecha, 558

Didelė lietuviška rūbų darymo ir
valymo įstaiga

“PAYSANDU”

DAZOMA, VALOMA IR PROSUOJAMA
VYRISKI IR MOTERISKI RUBAI
Taipgi dazomos ir pataisomos visokios
skrybelės
KAINOS ŽIGIOS

GATVE PAYSANDU 1142

Tarp Paraguay ir Av. Rondeau
Sucursal:

CONSTITUYENTE 2067

Lietuviska Laivu AGENCIJA

Pigianšiomis kainomis parduodamos
laivakortės keleiviniams ir prekybiniais
laivais į Lietuvą ir į kitus krastus
LLAMADOS - ISSIMOKEJIMUI
Išsirūpinama leidimai ašvam įvaziavimui
Brazililijon. Visokios rūšies teismo bylos
kurias veda prityres Universiteto profeso-
rius. Vertimai dokumentų išgavimui
karnet ir k. d.

PARDAVIMAS ir PL. KIMAS ZEMES
COLON 1610 COLON 1610

PLAUKU KIRPYKLA SPECIALIAI
MOTERIMS

“JONAS”

Lietuvio JONO SAMUOLIO

Plaukų darymas ir garbūjavimas įvairio-
mis sistemomis.

LIETUVAITEMS NUOLAIDA

Calle Ejido 1317

ENTRE SAN JOSE y 18 DE JULIO
Teléfono: U. T. E. 8 15 36

FOTO ARTE

M. BARTNIKAITIS

Ivairios foto - nuotraukos
PORTRAIATAI a lapiz, en olio, sepia etc.
Reikalui esant vyksta į namus

Calle Grecia 312

VILLA DEL CERRO

Vienintelė klinika,

KUR KALBAMA LIETUVISKAI
GATVE COLON 1392 - Montevideo

Gydymas visokių ligų bendra chirurgija
VIDURIU LIGOS: pilvo, žarnų, kepenų, etc.
MOTERU LIGOS: Gimdos uždegimas, mė-
nesinių nenormalumas, baltosios etc.
VENEROS LIGOS: Sifilis, triperis, sanke-
ris, 606, 914.

ODOS LIGOS: Ivaizis dėdervinės, votys
spuogai, niežai.

INKSTU, PUSLĖS ir SLAPINIMASIS LA-
TAKU LIGOS

NERVU LIGOS: Berkarstis galvos skau-
dėjimas, nemiegojimas, baimė, neramu-
mas, melancholija etc.

PRIMA KAS DIENA nuo 2 v. p.p. iki 8 v.
vakaro. SVENT. nuo 9 v. iki 12 v. d.

Kalbame lietuviškai, rusiškai, lenkiš-
kai, vokiškai ir t. t.

ZYMESNI MOKLININKU NUOTAKAI

Didieji mokslo žmonės dažnai taip
įsigalvoja, kad užmiršta save ir ką
darą. Štai keletas pavyzdžių. Njutonas
kartą norėjo išvirti kiaušinių, kad kiau-
šinis nepervirtų, paėmė į ranką lai-
krodį. Tuo tarpu įeina tarnas ir žiūri,
kad ponas laikrodį puode bevirinąs,
o kiaušinių dar tebe laikąs rankoje.

Kitas mokslininkas sumanė suskai-
tyti kiek kartų per minutę suplaka
širdis. Sugavo varlę išėmė laikrodėlį,
suskaitė varlės širdies plakimą, įme-
tė laikrodį į balą, o varlę įsikisęs į
kišenėlę nuedrožė į miestą.

Arba vėl garsus mokslininkas Pas-
teras, kuris mus išmokė nuo ligų skie-
pytis ir užlaikyti maistą, kad negestu,
buvo pamiršęs valandą, kada jis su-
tarė į jungtuves važiuoti.

H. G. WELLS NUMATO KARA 1940 m.

Garsus Anglijos rašytojas H. G.
WELLS parašė naują knygą. Jis pra-
deda nuo 1913 m. įvykių ir tęsia iki
2110 m. Jis numato karą Europoje
1940 m., kuris būsiąs labai baisus ir
prives prie susmukimo dabartinės eko-
nominės sistemos. Po karo seks nau-
ja tvarka, kurioj nebus pelnų, rentų,
ir nuošimčių, bet visi galės laimingai
gyventi.

NAMAI IŠ DEGTUKU

Australijoje, netoli Sidnejaus vienas
gyventojas pastatė namus iš sunau-
dotų degtukų su nedideliu garažu
automobiliui.

LAUKITE KITO «LIETUVISKOS
PAREIGOS» numerio! Būs įdomus.

